

Austatud president Rüütel!
Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse liikmed!
Kaitseväelased!

Palun võtke vastu minu tervitus Eesti Kaitseväge 90. aastapäeva puhul.

Eile üheksakümmend aastat tagasi otsustas Eesti Vabariigi Ajutine Valitsus, et riigi kaitseks kutsutakse kokku vabatahtlikest koosnev rahvavägi. Samas kuulutati välja ohvitseride, arstide ja sõjaväeametnike sundmobilisatsioon. See otsus oli kõige esimeseks käsuks vaba Eesti kaitsejõududele.

Üheksakümmend aastat on pikk aeg, sellesse aega mahub palju kuulsusrikkaid ja ilusaid mälestusi. Vabadussõda, tõusmine arvestatava ettevalmistusega tõsiseks sõjaliseks jõuks kahekümnendate ja kolmekümnendate aastate jooksul, tohutu entusiasm koos piiratud rahaliste võimaluste ja nappide teadmistega moodsast sõjakunstist üheksakümnendate algul.

Täna, veidi enam kui 17 aastat pärast iseseisvuse taastamist on meil – ma julgen seda öelda – Eesti kõigi aegade professionaalsem kaitsevägi. Mis annab mulle kindluse nii väita?

Esiteks. Eesti kaitseväge ohvitseride kvaliteet on parem kui kunagi varem. Kogenematud mehed ning naised, kes tulid kaitsevärke kohe iseseisvuse taastamise järel, on vahepeal õppinud nii Eestis kui välismaal. Nad on saanud kogemusi väeosades ja staapides kodumaal, teeninud Eesti riiki välismissioonidel ning töötanud NATO struktuurides. Need mehed ja naised hakkavad nüüd jõudma kaitseväes juhtivatesse ametitesse ja olen kindel, et neid inimesi saab usaldada. See annab kindluse, et ka homme on meil tugev ja hästi toimiv kaitsevägi.

Teiseks. Eesti kaitseväge relvastuse kvaliteet on täna parem kui kunagi varem. Loomulikult pole meil veel kõike, mida kaitseväelased või ka kaitse- ja julgeolekupoliitikast huvituvad inimesed

hädavajalikuks peaksid, aga me liigume päris kiiresti edasi. Piisab kasvõi sellest, kui võrdleme näiteks vabariigi aastapäeva 10 aasta tagust sõjaväeparaadi tänavuse paraadiga Pärnus. Ei ole vaja olla asjatundja, et näha suurt arengut. Ja olen kindel, et järgmise, 2009. aasta vabariigi aastapäeva paraadil Narvas jätab meie kaitsevägi veelgi parema ja võimsama mulje. Mul on hea meel, et ka narvalastel avaneb võimalus vahetult näha, kui palju Eesti kaitsevägi on edasi arenenud võrreldes 1996. aastaga, mil viimati Narvas sõjaväeparaad toimus.

Kolmandaks. Meil on olemas väga võimsad liitlased. NATO ja kollektiivkaitse on jõud, mida potentsiaalsed vaenlased kardavad. NATO on suutnud oma liikmesriikidele tagada rahu ja iseseisvuse varsti juba kuuekümneme aasta jooksul.

Meie endi viimaste aastate kogemustest näeme, et see organisatsioon on piisavalt paindlik ja suudab kiiresti reageerida julgeolekuolukorra muutumisele. Meenutagem siinkohal kasvõi NATO kiiret reageerimist Eesti vastu suunatud küberrünnakutele. Selle tulemusena tegutseb nüüd Tallinnas NATO küberkaitsekeskus, mille ülesanne ongi aidata meil paremini valmistuda sedalaadi ohtude vastu. Samuti tasub meenutada, et NATO suutis üsna kiiresti teha järeldused Euroopa julgeoleku suurenenud riskidest augustikuise Vene-Gruusia sõja järel.

Kõige selle tõttu olen veendunud, et Eesti kodanikud võivad end tunda kindlalt ja tegeleda oma tavalise tööga rõõmsama ja õnnelikuma homse nimel.

Kuigi täna tähistame Eesti kaitseväe 90. aastapäeva, teame me kõik hästi, et üle poole sellest ajast ei saanud Eesti kaitsevägi oma kohust täita. Nõukogude okupatsiooni algusega seostuvad ka kõige kurvemad hetked meie riigi ja kaitseväe ajaloos. Ma ei ole ajaloolane ja ei oska seetõttu hinnata, kas tollase poliitilise ja sõjalise juhtkonna otsus mitte vastu hakata oli õigustatud või mitte, aga selge on see, et lisaks kõikvõimalikele muudele kaotustele jättis see meie kui rahvuse hinge päris sügava haava.

Nõukogude okupandid hävitasid väga arvestatava osa tollasest Eesti ohvitserkonnast. Täna pidupäeval on õige aeg meenutada neid mehi, aga ka meie kaasaegseid, kes on andnud oma elu liitlaskohustuste täitmisel Iraagis ja Afganistanis.

Kordan veelkord, meie kaitseväge on täna tugevam kui kunagi varem. See ei tähenda muidugi, et ei saaks veel paremini. Eesti riik ei ole kaugeltki valmis, vastupidi, ta on märksa vähem valmis, kui enamuse meie liitlastest Euroopa Liidus ja NATO-s. Ja see tähendab, et me peame endiselt teistest rohkem pingutama.

Olen viimastel nädalatel esinenud päris mitmete riigiasutuste aastapäevapidustustel. Olen igal pool kinnitanud, et ka täna on vaja nooruslikku entusiasmi ja minugipoolest kas või veidi naiivseks peetud eneseusku, et me suudame. See tõi meile edu nii Vabadussõjas kui ka üheksakümnendate alguses ja ma olen kindel, et toob ka praegu. Tuleb uskuda, et me suudame suuri asju korda saata ja mitte otsida põhjendusi, miks me midagi teha ei saa või ei tohi.

Ma olen kindel, et kaitseväelased mõtlevad samamoodi. Usun, et koostöös kaitseministeeriumi, kaitseväe, teiste riigiasutuste ning kõigi Eesti riiki uskuvate inimestega, kes soovivad anda oma panuse Eesti kaitsevõime ja riikluse tugevdamisse, teil see kindlasti ka õnnestub!

Soovin teile selleks jõudu!